

DELO OD DOMA: 19. 10.–23. 10. 2020

Pozdravljeni, učenci!

Zopet se moramo učiti na daljavo. Zdaj imamo že nekaj izkušenj in upamo, da bo delo dobro steklo.

V tednu do jesenskih počitnic boste predelali naslednje besedilo: Jonathan Swift: GULIVER MED PRITLIKAVCI. Gre za domišljjsko ali fantastično pripoved, zato se boste v nadaljevanju učili tudi napisati besedilo s takšnimi elementi, enostavneje povedano, pisali boste domišljjski spis.

---

1. ura:

Oglej si spodnjo sliko in razmišljaj o njej:

Kaj je na sliki nenavadnega?

Ali je to možno v realnem življenju?

Ali imaš tudi ti bogato domišljijo?

Kaj bi rad doživel, kar živi v tvoji domišljiji?

Kako nam lahko domišljija pomaga v življenju?

Ali imajo izumitelji poleg razuma tudi veliko domišljije?

Ali rad bereš knjige in gledaš filme, ki so polni fantazije?

Če si vsaj malo pritrdil zadnjemu vprašanju, bo obravnavano besedilo kot nalašč zate. Z domišljijo se boš podal v svet majhnih ljudi, med katerimi se znajde običajen človek ...

BRANJE BESEDILA:

Odpi berilo, kjer je besedilo Jonathana Swifta z naslovom Guliver med pritlikavci in preberi odlomek iz knjige Guliverjeva potovanja. Pisatelj jo je napisal v obliki domišljjskega potopisa.

IZPIS NEZNANIH BESED: Razlago besed, ki so ti neznane, poišči na robu berila ali pa pokukaj v Fran (spletni slovar).

---

2. ura:

Po končanem branju v zvezek napiši naslov: Jonathan Swift: GULIVER MED PRITLIKAVCI.

Potem odgovori na spodnja vprašanja in odgovore zapiši v zvezek:

1. Koliko centimetrov so merili Liliputanci?
  2. Zakaj so se bali Guliverja? Zakaj ga niso pokončali?
  3. S čim je Guliver na cesarja in svetnike naredil dober vtis?
  3. Na podlagi česa lahko trdimo, da so Liliputanci dobro poskrbeli za Guliverja?
  4. Opiši odnos med Guliverjem in cesarjem.
  5. Opiši Guliverjev odnos do Liliputancev.
  6. Kaj je imel Guliver pri sebi? (približno 10 stvari)
  7. Za katero stvar sta Marsi in Klerfin menila, da je verjetno Guliverjev bog? Zakaj?
  8. Kako se kaže obzirnost obeh preiskovalcev do Guliverja?
  9. Razloži, kako so Liliputanci šteli dneve, mesece in leta.
  10. Guliver je moral oddati in predstaviti svoje orožje. Kaj se je med tem dogajalo z Liliputanci?
-

3. ura:

ZNAČILNOSTI BESEDILA

1. Zdaj že veš, da gre za domišljijško oz. fantastično pripoved. V zvezek si zapiši naslednjo definicijo:

Fantastična pripoved je literarno delo, ki temelji na domišljijški zgodbi, za katero so značilni čudežni dogodki in predmeti. Dogajanje je postavljeno v neko domišljijško okolje, najpogosteje v svet pravljic ali mitoloških bitij (gotovo si že slišal za knjige Brata Levjesrčna, Hobit, Gospodar prstanov ...).

2. Kako je zapisana zgodba glede pripovedovalca?

Ali je napisano, kot da vse opisuje nekdo drug ali sam Guliver?

Pripoved Guliver med pritlikavci je prvoosebna, saj je napisana tako, da Guliver (glavni literarni lik) sam pripoveduje zgodbo.

*Modro obarvano prepiši v zvezek.

*****

NAREDI SI OSNUTEK, o čem bi pisal na enega izmed naslednjih naslovov:

1. Čudežni napoj
2. Super pero
3. Govoreča mačka

4. in 5. ura:

Iz osnutka, ki si ga naredil na enega izmed zgornjih naslovov, **napiši celoten spis**. Pri tem bodi pozoren na naslednje:

- V domišljijskem spisu se prepustimo svoji domišljiji.
- Pripovedovati je treba nazorno (tako, da bralec »vidi« dogajanje kot v filmu).
- V spisu ne sme biti več vzporednih dogajanj. Najbolje je, da pripovedujemo o enem dogodku.
- Ne smemo prehitovati s pripovedjo in se potem vračati nazaj. Dogodki naj si sledijo po vrsti od začetka do konca.
- Spis ni zanimiv, če obnavljamo zgodbo filma ali knjige. S tem pokažemo pomanjkanje domišljije.
- Pripovedujemo v pretekliku (kot da se je to, o čemer pripovedujemo, že zgodilo).
- Pišemo v 1. osebi (pisec spisa je glavni junak zgodbe; pripoveduješ torej o dogodku, ki se je v svetu domišljije zgodil tebi).
- V spisu pokažemo svoj bogati besedni zaklad (uporabljamo različne pridevnike in glagole, primere ali komparacije, poosebitve...).
- Napetost lahko ustvarimo tako, da na najbolj napetem mestu napišemo nekaj krajših povedi v sedanjiku.
- Spis bo bogatejši, če bomo poleg zgodbe vanj vnesli tudi opis kakšnega svojega občutja (npr. strahu, presenečenja ...).
- Držimo se pravopisnih in slovničnih pravil, ki jih že poznamo.
- Spis razčlenimo na uvod, jedro in zaključek (kdor želi, lahko tudi jedro razčleni na več odstavkov). Nov odstavek nakažemo tako, da prvo poved novega odstavka začnemo z odmikom proti desni.
- Pripoved se mora začeti in končati v realnem svetu; v uvodu prikažemo prehod v svet domišljije, v zaključku pa vrnitev nazaj (lahko je to npr. udarec v glavo v uvodu in prebujanje iz omedlevice v zaključku; lahko so sanje ...).

DOMAČA NALOGA:

Spis napiši v zvezek, ga še enkrat preglej in popravi morebitne napake. Po možnosti ga pretipkaj in ga svoji učiteljici slovenščine oddaj kot Wordov dokument ali pa ga fotografiraj in pošlji fotografijo. Za pošiljanje lahko uporabiš sporočila v eAsistentu ali elektronsko pošto (sabina.jeraj@os-cerknica.si).

SNOV PREJŠNJEGA TEDNA:

V petek nam ni uspelo zaključiti začete snovi. Nazadnje sem vam narekovala zapis v zvezek, a nas je prehitel zvonec. V zvezku morate imeti **zapisano ali prilepljeno** naslednje besedilo:

VLOGA SLOVENŠČINE

Državni jezik je jezik, ki predstavlja državo in je država po njem prepoznavna. V njem se poje državna himna in državni organi ga uporabljajo pri svojem pisnem in ustnem sporazumevanju.

Uradni jezik je jezik, v katerem poteka vse uradovanje oz. poslovanje v državi. To pomeni, da so v njem vsi javni napisi, imena podjetij, javni oglasi (reklame), množična občila, ustno in pisno sporazumevanje v šolah in drugih javnih zavodih ipd. Uradni jezik v Republiki Sloveniji je slovenščina; na območjih, kjer živita italijanska in madžarska narodna manjšina (prva v delu slovenske Istre, druga pa v delu Prekmurja), je poleg slovenščine uradni jezik tudi italijanščina oz. madžarščina. Dvojezičnost je na teh področjih izpričana z enakopravno rabo obeh jezikov v javnosti.

Prvi oz. materni jezik je jezik, ki se ga naučimo kot prvega (v družini). V njem najlaže, najgloblje in najpogosteje razmišljamo, čustvujemo, doživljamo in razumevamo sebe in druge ter najlaže, najučinkoviteje in najpogosteje sporočamo drugim o sebi in svetu.

Drugi jezik oz. jezik okolja je jezik, ki se ga morajo tujci ali pripadniki manjšin naučiti ob svojem prvem jeziku, in sicer zato, ker je ta jezik v dani državi državni ali uradni jezik.

Slovenščina je **tuji jezik** za ljudi, ki niso slovenski državljani in le začasno bivajo v Sloveniji (npr. turisti, poslovneži, študentje).

Položaj slovenščine izven meja RS

Zamejci in izseljenci so Slovenci, ki živijo izven meja Republike Slovenije.

Slovenski zamejci oz. zamejski Slovenci že stoletja živijo na območju, ki je zaradi zgodovinskih okoliščin pripadlo drugim državam in tako ostalo zunaj države Slovenije (v Italiji, Avstriji, na Madžarskem in na Hrvaškem). Zamejski Slovenci uporabljajo slovenščino predvsem v zasebni vlogi, medtem ko je v drugih vlogah (npr. v uradovni, javni) marsikje ne morejo oz. ne smejo uporabljati ali pa se morajo za svoje pravice še vedno boriti.

Slovenski izseljenci so Slovenci, ki so se izselili iz matične domovine (v ZDA, Argentino, Brazilijo, Avstralijo, Kanado, Francijo, Nemčijo, Švico ...). Slovenski izseljenci uporabljajo slovenščino samo v zasebni vlogi, pa še takrat se slovenski jezik pogosto meša z značilnostmi jezika večine.

Kdor nima rešenega 2. poglavja v delovnem zvezku do strani 26, naj reši še to. Tisti, ki želite utrditi in poglobiti svoje znanje, rešite še naloge na straneh od 27 do 32.

Rešitve si lahko preverite na naslednji povezavi:

<https://www.devetletka.net/index.php?r=downloadMaterial&id=24271&file=1>